

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 02.05.2019
Vår ref.: 201841219-69
Arkiv: 517
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Johanne Kråkenes

Oversendelse av seks klager på vedtak om godkjenning av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan for Frøya vindkraftverk

Vedtaket om godkjenning av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan for Frøya vindkraftverk av 28.03.2019 er påklaget i seks klager.

Alle klagenes er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagenes i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at noen av klagenes gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 28.03.2019. Klagenes oversendes derfor Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Konsesjonen til bygging og drift av Frøya vindkraftverk ble stadfestet av OED ved vedtak av 26.08.2013. Konsesjonen er gitt med vilkår om at det skal utarbeides en detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) før anleggsarbeidene tar til.

Detaljplan/MTA, datert 19.11.2018, for Frøya vindkraftverk ble godkjent ved NVEs vedtak av 28.03.2019. Detaljplan og MTA beskriver nærmere hvordan vindkraftverket, innenfor rammene av konsesjonen, skal utformes.

Vedtaket som godkjenning detaljplan/MTA er påklaget av Folkeaksjonen mot vindkraft på Frøya og 8 naboer ved brev fra advokat Lars Selmar Alsaker av 29.03.d.å., av Norges Miljøvernforbund i brev av 31.03.d.å., av Frøya kommune ved kommunestyre vedtak av 11.04.d.å. (oversendt i brev av 12.04.d.å.), av Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag ved brev av 17.04.d.å., av 9 naboer/grunneiere ved e-post fra Steinar Rabben av 17.04.d.å. og av Steinar Rabben ved e-post av 17.04.d.å.

Det vises til NVEs vedtak av 28.03.2019 for oppsummering av saksbehandlingen av detaljplanen/MTA og NVEs vurderinger av denne.

Klagenes

NVE har mottatt seks klager på NVEs vedtak av 28.03.2019. Under følger en kort sammenfatning av klagenes.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Advokat Alsaker og Norges Miljøvernforbund anfører, i brev av henholdsvis 29.03.d.å. og 31.03.d.å., at vedtaket om godkjenning av detaljplan/MTA er basert på uriktig saksbehandling, uriktig rettsanvendelse med hensyn til utredningsplikten og mangelfull skjønnsutøvelse.

Frøya kommune har i kommunestyre vedtak av 11.04.d.å. opprettholdt flere av innspillene kommunen kom med i sine høringsuttalelser ved behandlingen av detaljplan/MTA. Kommunen fastholder blant annet at høyere turbiner (enn utredet i konsesjonsprosessen) er en stor endring av tiltaket, som vil gi negative konsekvenser for bl.a. synlighet og naturmangfold. Kommunestyret fastholder derfor at omsøkt høyde ikke kan godkjennes. Kommune ber NVE sikre at konsekvensene av de foreslåtte endringene av turbindingensjoner utredes og behandles i samsvar med KU-forskriften.

Videre fastholder kommunen at plasseringen av turbin 1,2,3,4 og 5 ikke tillates, men flyttes vekk fra området nord-vest i konsesjonsområdet. Dette begrunnes med at antallet turbiner er redusert (til 14), og at en kan unngå en utbygging i det viktige naturområdet Røssvassmyra og redusere kollisjonsfare for hubro. Kommunen fastholder videre at turbin 7 flyttes slik at sveiparealet ikke kommer i konflikt med områdene utenfor det opprinnelige konsesjonsområdet.

Kommunen fastholder at formuleringen knyttet til at hensynet til hubro skal tas «*så langt det er mulig*» er uklare, og viser til at forstyrrelser av hubro *skal* unngås, og at forstyrrelser i hekkeperiode ikke skal forekomme. Kommunen mener også det er kritikkverdig av NVE å ikke avvente endelig behandling av detaljplan/ MTA inntil folkeavstemning var avholdt.

Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag skriver i brev av 17.04.d.å. at de støtter Frøya kommunes vedtak av 11.04.d.å.. I tillegg vises det til at Norge gjennom tilslutning til internasjonale konvensjoner har forpliktet seg til å stanse tapet av biologisk mangfold, og at det da blir feil med en utbygging av Frøya vindkraftverk. I den forbindelse vises det til at det innenfor planområdet er forekomster av naturtypen kystlynghei og sårbare og nær trua vegetasjonstyper, samt belastningen på fuglelivet, deriblant hubro. Naturvernforbundet viser videre til at de er kjent med at flyttingen av turbiner er forslått av Fylkesmannen og kommunen, og at dette ville gitt bedre forhold for Røssvassmyra og hubroen. Naturvernforbundet mener at når NVE avviser denne flyttingen er det et tydelig eksempel på at inntjening går foran biologisk mangfold.

Steinar Rabben anfører på vegne av 9 naboer/grunneiere, i e-post av 17.04.d.å., at den endrede utbyggingsløsningen vil føre til flere og større konsekvenser for Frøyas natur og befolkning, og det bes om at NVE kansellerer konsesjonen til TrønderEnergi for Frøya vindkraftverk.

Steinar Rabben anfører i e-post av 17.04.d.å. at de fleste av Frøyas innbyggere vil rammes av infralydstøy (under 20 hz) fra vindkraftverket, og at dette ikke er kommunisert til verken befolkningen generelt eller naboer spesielt. Det vises blant annet til at infralyds negative virkning på mennesker er større enn tidligere forstått.

Motpartens vurdering av klagen

Klagene er sendt TrønderEnergi Vind (TEV) AS til uttalelse 24.04.d.å.. TrønderEnergi Vind anfører i sitt brev av 26.04.d.å., at klagen berører forhold og problemstillinger som er omtalt og vurdert i NVEs vedtak om godkjenning av detaljplan/MTA. TEV viser til sine tidligere brev og e-poster, deriblant brev av 26.02.2019 (TEVs kommentarer til innkommende høringsuttalelser ifm behandlingen av detaljplan/MTA), e-post av 07.03.2019 (TEVs utdypende opplysninger ifm behandlingen av detaljplan/MTA) til NVE og brev av 04.04.2019 til OED (vedr. oppsettende virkning), og har ingen ytterligere kommentarer.

NVEs vurdering av klagen

Klagene er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI.

To av klagen, henholdsvis klagen fra advokat Alsaker og klagen fra Rabben, er avgitt på vegne av naboer til vindkraftverket. Flere av personene er representert ved begge klagen. NVE har ikke gått inn i hvordan den enkelte er påvirket av vindkraftverket, men legger til grunn at klagen representerer naboer som forventes å få bli påvirket av anlegget blant annet visuelt.

Advokat Alsaker og Norges Miljøvernforbund har i sine klager kommentert at de vil komme med mer utfyllende klager. Av hensyn til fremdriften og siden klagepunktene fremgår av de mottatte klagen har NVE valgt å ta klagen til behandling og forberede klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Klagens innhold gjelder i all hovedsak endring av turbindimensjoner, virkningen og utredningen av disse endringene, flytting av turbiner, samt NVEs saksbehandlingen. Klagen er til dels overlappende, og vi velger derfor å behandle anførselene tematisk.

Utredningsplikten

Frøya kommune, advokat Alasker og Norges Miljøvernforbund anfører i sine klager at virkninger av endret utbyggingsløsning ikke er tilstrekkelig utredet, og at NVE legger til grunn feil forståelse av KU-forskriften.

Etter vår vurdering er anførselene i stor grad gjentakelser av forhold som ble tatt opp under høringen av detaljplan og MTA. NVE har i vedtaket av 28.03.d.å. vurdert forholdet til KU-forskriften. Det er NVEs forståelse at KU-forskriften er å forstå slik at en plikt til å gjennomføre en ny konsekvensutredning inntreder der hvor endringen/utvidelsen i seg selv overstiger størrelseskriteriene i vedlegg I (KU-forskriften vedlegg I punkt 30). For vindkraftverk er obligatorisk konsekvensutredning satt for anlegg med en installert effekt på mer enn 10 MW. Dette er ikke tilfelle i denne saken.

Videre er det vår vurdering at kravet om KU inntreder dersom tiltaket kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, jf. KU-forskriften § 8. NVE har i vedtaket av 28.03.d.å. vurdert virkningene av endret utbyggingsløsning, og konkludert med at virkningene ikke er vesentlig slik KU-forskriften krever og at det derfor ikke er grunnlag for krav om nye konsekvensutredninger.

Det er i vedtaket vist til at forvaltningsloven, naturmangfoldloven og energiloven, på ulikt vist, stiller krav om at en sak er så godt opplyst som mulig og gir NVE anledning til å kreve tilleggsutredninger og sette vilkår dersom det anses nødvendig. På grunnlag av innhold i detaljplan/MTA og høringen etterspurt NVE tilleggsutredninger for å kunne gjøre vurderinger av endringer fra konsesjon til detaljplan/MTA.

Etter NVEs vurdering dannet detaljplan/MTA, mottatte høringsuttalelser, tilleggsutredninger og øvrige dokumenter i saken et tilfredsstillende grunnlag for å treffe vedtak. Vi kan ikke se at det i klagen er kommet nye opplysninger som skulle tilsi at vi skulle endre denne vurderingen.

Endring av turbindimensjoner

Flere av klagen deriblant Frøya kommune, advokat Alsaker og Steinar Rabben, anfører at endringen i turbindimensjoner vil gi flere og større negative konsekvenser for befolkning og naturmangfoldet.

Endring av turbindimensjoner, og endelig utbyggingsløsning, og virkningene av disse endringene var tema i flere høringsuttalelser og viktige forhold i NVEs vurdering av detaljplan/MTA. Det er i vedtaket

av 28.03.d.å. redegjort for endringene i turbindingensjoner og virkningene for naturmiljø, landskap og synlighet er vurdert.

Det konstateres, i vedtaket av 28.03 d.å., at høyden på turbinen (180 meter), lagt til grunn i detaljplan/MTA, går betydelig utover det anslaget som har vært synliggjort tidligere (150 meter i konsesjonssøknaden og 130 meter i KU). Samtidig vises det til at større turbiner medfører at antallet reduseres, og at dette gir muligheter for en ny og mer optimal utbyggingsløsning. Endringen i dimensjoner vil ha virkninger for befolkning og naturmiljøet. Se eget avsnitt under vedr. endrede virkninger for naturmiljøet.

Den endrede utbyggingsløsningen, med 14 turbiner med totalhøyde på 180 meter, vurderes, i vedtaket, samlet sett som noe bedre for landskapsbildet enn en utbyggingsløsning med 26 turbiner, med høyde på 150 meter. Endringen vurderes ikke som vesentlig for virkningen på landskapet og synlighet. Vi kan ikke se at det i kommunens klage eller i de øvrige klager foreligger nye opplysninger om turbindingensjoner og/eller virkningene på landskapet som ikke allerede er vurdert i saken.

Flytting av turbiner

Frøya kommunen har i klagen opprettholdt anførselene om at turbin 1,2,3,4 og 5 må flyttes av hensyn til naturområdet Røssvassmyra og hubro. Naturvernforbundet viser også til flyttingen av turbiner i sin klage, og mener at avvisningen er et tydelig eksempel på at inntjening går foran biologisk mangfold. Kommunen fastholder også at turbin 7 flyttes slik at det ikke kommer i konflikt med områdene utenfor det opprinnelige konsesjonsområdet.

Flytting av de nevnte turbinene er vurdert i NVEs vedtak av 28.03 d.å. NVE konstaterer, i vedtaket, at flytting av turbinene 1-5 ikke er mulig da det i for stor grad vil bryte med vilkåret i konsesjonen om støv for bebyggelse.

I vedtaket er det også gjort en nærmere vurderingen av grunnlaget for flytting av turbin 1 og 2. Det konstanteres at flytting vil kunne gi redusert inngrep i Røssvassmyra og bedre forholdet for hubro. NVE vurderte imidlertid at de miljømessige fordelene ved flytting av de nevnte turbinene er små sammenlignet med reduksjonen i produksjon ved vindkraftverket. Det er NVEs vurdering at utbyggingen i Røssvassmyran har akseptable miljømessige konsekvenser og at miljøverdiene i tilstrekkelig grad er ivaretatt. Vi kan ikke se at det i kommunens klage, eller i øvrige klager, foreligger nye opplysninger ift flytting av turbiner som ikke allerede er vurdert i saken.

Flytting av turbin 7 er ikke nærmere vurdert i vedtaket av 28.03 d.å. da TEV har søkt om justering av konsesjonsgrensen slik at sveipearealet blir innenfor konsesjonsområdet. Dette er en konsesjonspliktige endring, og behandles derfor i egen sak. Utfallet av denne behandlingen vil ha betydning for om turbin 7 må justeres, og NVE mener derfor det ikke er relevant å vurdere dette forholdet i denne klagebehandlingen.

Virkninger for naturmiljøet

Flere av klagene, blant annet Frøya kommune, Naturvernforbundet, Norges Miljøvernforbund og Steinar Rabben, viser til vindkraftverkets påvirkning på landskapet, naturmiljøet og fugl, og særlig hubro.

Virkningen for naturmiljøet av endrede turbindingensjoner og endelig utbyggingsløsning er vurdert i vedtaket om godkjenningen av detaljplan/MTA, herunder flytting av turbin 1 og 2 (se kommentarer over). Videre ble det vurdert at konsekvenser for hubro ikke var vesentlig endret fra den utbyggingsløsningen som lå til grunn for konsesjonssøknaden. Derimot ble det vurdert at endrede turbindingensjoner vil kunne påvirke havørn i større grad enn det som ble lagt til grunn i konsesjonen.

Det ble derfor innarbeidet vilkåret, i vedtaket, for å innhente mer kunnskap om vindkraftverkets virkning på havørn.

Vi kan ikke se at det i klagen foreligger nye opplysninger om vindkraftverkets påvirkning på naturmiljøet generelt eller fugl spesielt som ikke allerede er vurdert i saken.

Innfralyd

Steinar Rabben anfører i sin klage, av 17.04.d.å., at de fleste av Frøyas innbyggere vil rammes av infralydstøy (under 20 Hz) fra vindkraftverket, og at dette ikke er kommunisert tidligere. Rabbens klage er i stor grad en gjentakelse av forhold som ble tatt opp i hans høringsuttalelse, av 16.01.d.å..

Forholdet til infralydstøy er kommentert og vurdert i NVEs vedtak av 28.03.d.å., Det er pr. i dag ikke spesifikke krav i gjeldende retningslinjer for støy knyttet til infrastøy. Vi kan ikke se at foreligger nye opplysninger som ikke allerede er vurdert i saken.

NVEs saksbehandling

Flere av klagerne mener NVE har begått saksbehandlingsfeil ved 1) å ikke se til at virkningene av endret utbyggingsløsning er utredet tilstrekkelig, og 2) å unnlate å sende viktige dokumenter til partene underveis i saken. Flere klager mener også, som Frøya kommune, at det er kritikkverdig av NVE å ikke avvente endelig behandling av detaljplan/ MTA inntil folkeavstemning var avholdt.

Vår vurdering av virkningene av endret utbyggingsløsning er kommentert over.

På grunnlag av innhold i detaljplan/MTA og mottatte høringsuttalelser etterspurt NVE, i brev av 15.02.d.å. og e-post av 01.02.d.å., om tilleggsutredninger for å kunne gjøre vurderinger av endringer fra konsesjon til detaljplan/MTA. NVE mottok TEVs tilleggsutredning i brev av 26.02.2019 og utdypende kommentarer ved e-post av 07.03.2019. I henhold til beskrivelsen i vedtaket var intensjonen at NVEs krav og TEVs tilleggsutredninger skulle legges ved vedtaket. Ved en inkurie er imidlertid ikke vedlegglisten komplett. De relevante dokumentene har imidlertid vært tilgjengelig på NVEs hjemmesider, om enn noe senere enn vedtakstidspunktet.

Ved behandlingen av detaljplan/MTA kom det i flere innspill om at NVE skulle utsette behandlingen av detaljplan/MTA. Forholdet er vurdert i vedtaket. Vi mener at et JA eller NEI til Frøya vindkraftverk er et spørsmål som angår en endelig konsesjon. Formålet med den planlagte folkeavstemningen er slik sett ikke av relevans for vedtaket om detaljplan og MTA. NVE vurderte derfor at det ikke var hensiktsmessig å utsette vedtaket til folkeavstemning var gjennomført.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 28.03.2019. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse jamfør forvaltningsloven § 33.

Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Utsatt iverksetting

Flere av klagerne har anmodet om at vedtaket gis oppsettende virkning. OED har i brev av 10.04.2019 besluttet at anmodningen om utsatt iverksettelse ikke tas til følge.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Øyvind Leirset
seksjonsleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA v/Lars Selmar Alsaker
Alfhild Margarethe Grubba
Anne Sofie Nekstad
Anne Å Grubba Bottenvik
Arnstein Gamst
Elin Anny Grubba Rabben
Frøya kommune
Fylkesmannen i Trøndelag
'Kari Leira Bjørnsøs'
Karianne Bottenvik-Hartmann
Martina Wendt
Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag
Norges Miljøvernforbund
Odd Arne Skarsvåg
Oskar Georg Skarpnes
Sissel Elise Innstrand
Solfrid Johanne Måsø
Steinar Rabben
Trond Jørgen Bjerkan
TRØNDERENERGI KRAFT AS v/Nils Henrik Johnson
TRØNDERENERGI KRAFT AS v/Ragnhild Remmen Bull
TRØNDERENERGI VIND AS